

HOŘIČKY

Krajinný okrsek č. 28

Výměra okrsku	2630 ha
Zájmové obce	Vestec (262 ha), Brzice (154 ha), Litoboř (351 ha), Slatina nad Úpou (487 ha), Česká Skalice (19 ha)
Typologie dle ZÚR	Lesozemědělské krajiny, zemědělské krajiny
Základní popis	V jižním výběžku Podkrkonošské pahorkatiny – mezi Válovickým potokem na západě a Babiččiným údolím na východě – se rozkládá přehledná zemědělská krajina s půdou nejvyšších tříd ochrany, které dominuje nízce návršní obec Hoříčky. Leží v těžišti území dopravně dobře obsluženého severojižně probíhající silnicí, procházející zastavěným územím. Na spádovou obec jsou rovnoměrně paprskovitě navázána všechna ostatní sídla v rámci okrsku.

Vlastní krajina dle ÚSK KHK	Zvičinsko-kocleřovský hřbet
Katastrální území	Vestec u Hoříček (262 ha), Litoboř (351 ha), Brzice (147 ha), Proruby (7 ha), Slatina nad Úpou (487 ha), Světlá u Hoříček (0 ha), Ratibořice u České Skalice (19 ha)
Platná ÚPD	ÚPO Brzice 2006, změna č. 1 ÚPO Brzice 2008, rozpracovanost ÚP Brzice, ÚPO Slatina nad Úpou 2003, Změna č. 1 ÚPO Slatina nad Úpou 2005, rozpracovanost ÚP Slatina nad Úpou, ÚP Litoboř 2011, ÚP Česká Skalice 2017, ÚPO Vestec 2004, změna č. 1 ÚPO Vestec 2011, změna č. 2 ÚPO Vestec 2015
Zpracované komplexní pozemkové úpravy	Litoboř - ukončena 2008; Slatina nad Úpou - ukončena 2003; Světlá u Hoříček - ukončena 2011; Brzice - ukončena 2016; Ratibořice u České Skalice - předpokládané zahájení 2021

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ)

Podmínky pro uspořádání krajiny (vztah sídlo krajina)	Relativně otevřená a přehledná krajina, četná sídla venkovského charakteru okrsek skutečně naplňují. Rozvoje jsou četné, ale spíše drobné, v převaze pro bydlení BV, BI či SV. Vztah menších rozvojových ploch do krajiny nesignalizuje nějaká varování, přesto přechod do krajiny by měl probíhat s clonou zahradních částí nemovitostí. Přeložka průjezdné silnice z centra Hoříček na nový obchvat je krajinně přijatelná, bude-li mít doprovodnou zeleň a ošetřené terénní zářezy (nebo lépe bez nich) a nebude-li vizuálně konfliktní s pohledy z Barunčiny vyhlídky. Slatina n. Úpou a Hoříčky jsou atraktivní pro další rozvoj svou polohu a vybaveností.
Využití ploch	Převažují rozvojové plochy pro bydlení nebo smíšené venkovské využití. Zásadně problematické rozvoje se nejeví, ochrana přechodu do krajiny je požadována ve všech případech okrajů sídel. Četnost rozvoje však může být lokálně předimenzovaná – zde další již nenavrhovat a snažit se sídlo začlenit do krajinného rámce. Charakter zástavby není porušován městskými formami.
Podmínky pro turismus a rekreační využití krajiny	Turistické cesty křižují území vždy s protnutím Hoříček, resp. Barunčiny vyhlídky, jakožto kulturního a symbolického místa.
Ochrana přírodních hodnot	Památné stromy – Vávrova lípa a Jasan ztepilý ve Slatině n. Úpou; zajistit ochranu nezastavitelnosti v rámci ochranného pásma. Registrované významné krajinné prvky – Lom Lhota pod Hoříčkami, Remíz Lhota pod Hoříčkami; jedná se o registrované VKP v rámci krajinné zeleně. Je nutné zachovat biologickou a krajinotvornou hodnotu VKP. V rámci ÚPD tyto lokality chránit před zástavbou, či omezením vedení technické či dopravní infrastruktury.
Ochrana kulturních a historických hodnot	Kultovní Barunčina vyhlídka s literárním příběhem, řada církevních i civilních nemovitých kulturních památek ve větších sídlech (Hoříčky, Slatina nad Úpou) včetně řady roubených staveb ve Světlé – to je bilance hlavních kulturně historických hodnot území. K dalším patří četné objekty drobné lidové architektury i několik větších areálů archeologicky cenných lokalit (Slatina n. Ú., Mezilečí, Chlístov, Lhota p. H., Hoříčky a jiné). K urbanistickým hodnotám patří i trasování silnic v území spolu s neporušeným alejovým doprovodem a jejich organická návaznost na nedaleké Babiččino údolí. V souhrnu představují svéráz kulturní krajiny, hodné všestranné ochrany.

Ochrana estetických hodnot a krajinného rázu	<p>Dominantní poloha nížce návršní obce Hoříčky je v krajině dobře čitelná. Zvýšené pozice v krajině nabízí dálkové výhledy, Barunčina vyhlídka s panoramatickými scenériemi jakoby si říkala o možnost vyhlásit kolem ní preventivně ochranné pásmo.</p> <p>K urbanistickým hodnotám patří i trasování silnic územím spolu s neporušeným alejovým doprovodem a jejich návaznost na nedaleké Babiččino údolí. V souhrnu dotvářejí svéráz kulturní krajiny, hodné všestranné ochrany.</p>
Podmínky pro zlepšení vodního režimu	Vytváření územních podmínek (nezastav. území) v rámci vodotečí a jejich okolí. V rámci zastavěných území sídel podél vodních toků počítat s PPO.
Podmínky protierozní ochrany a ochrany ZPF a PUPFL	<p>Zemědělská půda v okrsku se rozprostírá zhruba na 1899 ha, což činí okolo 72 % výměry celého okrsku. U přibližně 88 % půdních bloků je evidována kultura standardní orná půda a u zhruba 10 % půdních bloků je evidován trvalý travní porost. Významnější zastoupení okolo 5,6 % půdních bloků v okrsku má travní porost na orné půdě.</p> <p>Lesní porosty tvoří v rámci okrsku méně výrazný podíl výměry kolem 283 ha, což činí přibližně 11 % výměry celého okrsku. Z hlediska kategorizace dominují lesy hospodářské, ve větší míře jsou zde zastoupeny také lesy zvláštního určení. Z hlediska podrobnějšího popisu lesních ekosystémů převažují hospodářské lesy jehličnaté, hospodářské lesy smíšené, bučiny, doubravy a dubohabřiny. Klasifikace dle smíšenosti vykazuje zastoupení jehličnatých lesů přibližně 63 %, smíšené porosty pak mají zastoupení zhruba 33 %. Z hlediska potenciální přirozené vegetace lze v území identifikovat oblast bikové bučiny, bikové a jedlové doubravy a černýšové dubohabřiny. Zájmový okrsek se nachází ve třetím – dubovo-bukovém a čtvrtém – bukovém lesním vegetačním stupni.</p>
Podmínky pro zlepšení biodiverzity a ekologické stability	<p>Jedná se o okrsek s převahou území ekologicky relativně méně stabilními (polní části okrsku) se stabilizovanými částmi v rámci lesních porostů a údolí drobných vodotečí. Z hlediska fragmentace se jedná o okrsek s nízkou fragmentací krajiny v západní polovině a vyšší mírou fragmentace krajiny v sídlech a na východě okrsku.</p> <p>V rámci okrsku zpřesnit a stabilizovat vedení biokoridorů a lokálních biocenter ÚSES (zajistit návaznost mezi katastry obcí). V rámci vymezení ÚSES v ÚPD dbát na nejnovější metodická doporučení MŽP (zejména reprezentativnost a typ spojovaných cílových společenstev, pro který je ÚSES vymezován).</p>
Podmínky pro využití brownfields a míst se zvýšenou ekologickou zátěží	<p>V okrsku nelze dle ÚAP ORP Náchod identifikovat žádné lokality s plochami starých ekologických zátěží. Lze konstatovat, že v rámci tohoto okrsku není nutno stanovovat podrobnější doporučení z hlediska starých ekologických zátěží.</p> <p>Brownfieldy vymezeny tři: V Mezilesí se nachází ruina spíše k likvidaci, ve Slatině nad Úpou dům č. 25 zanikl a usedlost č.1 je využita.</p>

RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ (VEŘEJNÁ SPRÁVA, SPRÁVCI ÚZEMÍ, VLASTNÍCI)

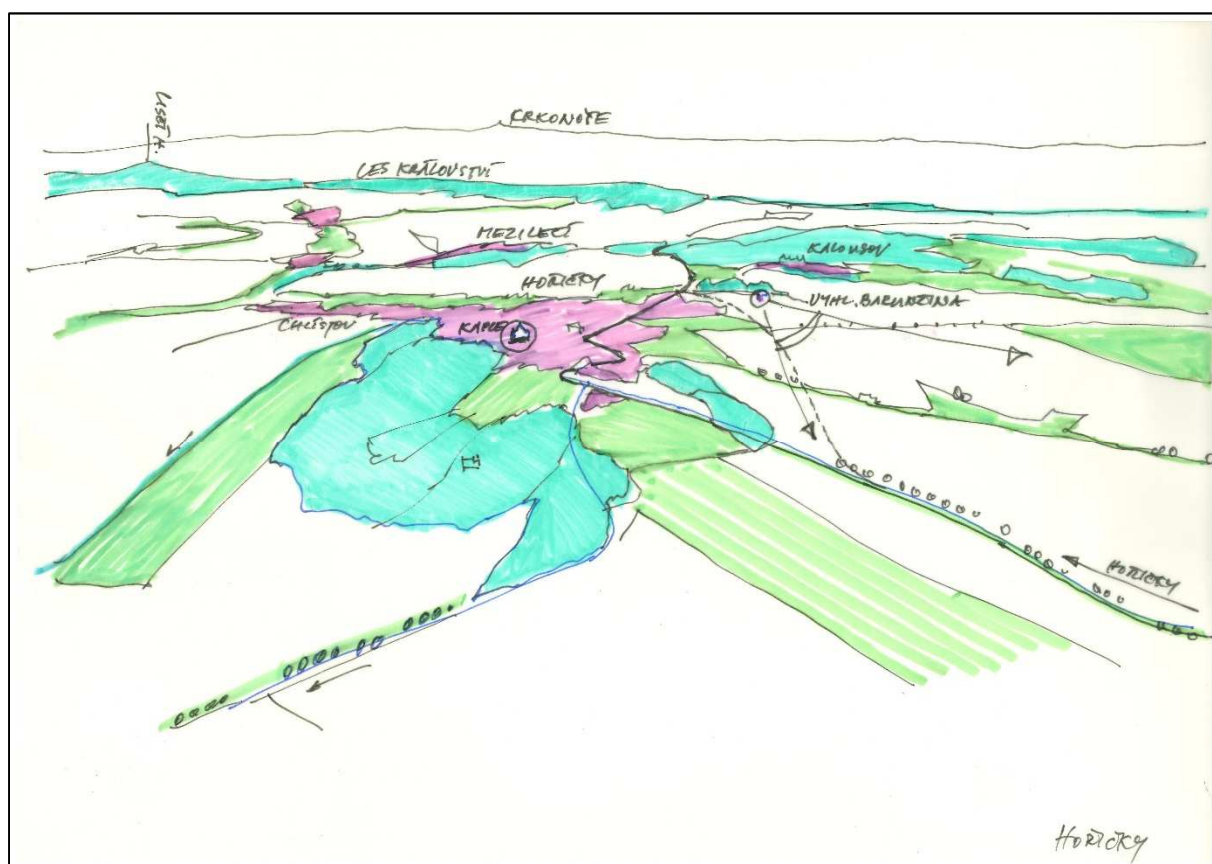
Doporučení pro zlepšení vodního režimu	<p>Zajistit ochranu fungující retence v nivách toků mimo zastavěné území a dále podpořit PBPO snížením kapacity koryta revitalizací a formou zvýšení kapacity rozlivů do údolní nivy, které se podílí na transformaci povodňových průtoků. V rámci zastavěného území vhodně kombinovat opatření PBPO (zkapacitnění koryta a urychlení odtoku, složený profil se stěhovavou kynetou - revitalizovaným korytem, možnost ohrázování zastavěných území) + technická PPO.</p> <p>V povodí kritického bodu Brzice je navržena soustava opatření jak na zemědělské půdě, tak na tocích a nivách. Opatření na zemědělské půdě jsou zaměřena hlavně</p>
---	--

	<p>na delimitaci kultur, volbu vhodných osevních postupů, návrh technických protierozních opatření a v nezbytných případech ochranné zatravnění. Na dotčených vodních tocích a v nivách jsou navrženy opatření na svedení odtoku, vodní nádrže a další opatření na zachycení odtoku.</p> <p>Na plochách polí a trvalých travních porostů zvážit funkčnost a význam starých melioračních investic, které jsou v mnoha případech již kontraproduktivní i pro konvenční zemědělské hospodaření. Cílem je přinést do ploch zemědělské krajiny plochy mokřadů, tůní a revitalizovaných drobných vodních toků či historických melioračních struh sloužících ke zpomalení odtoku.</p> <p>Výstavba nádrže na vodním toku - Válovický potok.</p>
Doporučení pro zemědělství	<p>Na základě výsledků analytické části týkající se zemědělského půdního fondu v zájmovém okrsku lze konstatovat, že lze u řady pozemků v tomto okrsku identifikovat vysoké ohrožení vodní erozí. V rámci tohoto okrsku je doporučeno klást důraz na dodržování pravidel protierozní ochrany, především z hlediska organizačních a agrotechnických protierozních opatření.</p> <p>Jako problematická katastrální území se v rámci tohoto okrsku jeví k. ú. Litoboř, k. ú. Lhota pod Hoříčkami, k. ú. Slatina nad Úpou, k. ú. Brzice a k. ú. Mezilečí. V okrsku je doporučeno v maximální možné míře provádět obdělávání orné půdy po vrstevnici, vyloučit erozně nebezpečné plodiny z osevních postupů a realizovat další organizační a agrotechnická protierozní opatření.</p> <p>Doporučeno je rovněž členit rozlehlejší půdní bloky travnatými pásy. V k. ú. Mezilečí, Chlístov u Hoříček, k. ú. Hoříčky, k. ú. Újezdec u Hoříček, k. ú. Vestec u Hoříček a k. ú. Lhota pod Hoříčkami je doporučeno dát prioritu zpracování KoPÚ. Na základě analýz vyplývajících z doplňujících průzkumů a rozborů a upřesňujících terénních průzkumů provedených v rámci návrhové části územní studie krajiny je tato opatření doporučeno přednostně realizovat na následujících půdních blocích: 7601/3 (k. ú. Mezilečí), 4502/3 (k. ú. Slatina nad Úpou), 5802/15 (k. ú. Litoboř a k. ú. Hoříčky), 7902 (k. ú. Újezdec u Hoříček a k. ú. Hoříčky), 5801/10 (k. ú. Lhota pod Hoříčkami, k. ú. Hoříčky, k. ú. Vestec u Hoříček, k. ú. Světlá u Hoříček a k. ú. Litoboř), 4801/13 (k. ú. Světlá u Hoříček), 8605/29 (k. ú. Brzice a Mezilečí), 8605/19 (k. ú. Mezilečí), 5702/1 (k. ú. Litoboř).</p> <p>Podrobnější požadavky na realizaci zatravnění nebo protierozních opatření technického charakteru nejsou v tomto okrsku stanoveny.</p>
Doporučení pro lesní hospodářství	<p>V rámci nových výsadeb v okrsku je nutno respektovat stanovištní podmínky. V případě tohoto okrsku se jedná především o zvyšování zastoupení smíšených lesních porostů. Mezi doporučené dřeviny patří např. dub zimní, buk lesní, habr obecný a jedle bělokorá.</p> <p>Z hlediska těžebně-dopravních technologií bylo v rámci okrsku identifikováno několik porostů, ve kterých je doporučeno aplikovat specifické těžebně-dopravní technologie. Tyto lesní porosty jsou zřejmé z mapových příloh územní studie krajiny.</p>
Doporučení pro tvorbu ekologicky stabilní krajiny	<p>Stávající aleje a stromořadí doprovázející polní cesty udržovat a dosazovat. V rámci okrsku je celá řada míst pro novou výsadbu na pomezí půdních bloků a podél stávajících i historických polních cest (např. jako interakční prvky ÚSES).</p> <p>Polní krajina trpí nedostatkem solitérní či liniové krajinné zeleně, mezi a trvalých travních porostů. Do území místo orné půdy doporučujeme vhodně umístit extenzivní ovocné sady (historicky např. nad Ratibořice). Alespoň formou zatravnění obnovit historické cesty mezi poli.</p>
Doporučení pro prostupnost krajiny	<p>Migrační prostupnost bioty: Migrační prostupnost není v okrsku zásadně omezena, avšak vázána je především na zalesněná údolí drobných vodotečí.</p> <p>Lidská prostupnost: Prostupnost krajiny je pro turisty, cyklisty i běžné občany dobrá.</p>

Ostatní doporučení	<p>Turistika: Turistika se váže k pohybu v krajině s Barunčinou vyhlídkou, jinak nemá atraktivní podmínky. Turisty přitahuje Babiččino údolí v sousedství.</p> <p>Staré ekologické zátěže: Vzhledem ke skutečnosti, že v okrsku nebyly identifikovány žádné staré ekologické zátěže, není z tohoto hlediska nutno stanovovat žádné specifické doporučení.</p>
---------------------------	---

SCHÉMA KRAJINNÉHO OKRSKU

FOTODOKUMENTACE

Panorama cesty Hoříčky - Brzice

Panorama z Barunčiny vyhlídky

Lesozemědělská krajina u Mezilečí

Panorama polní krajiny u Litoboře

Panorama polní krajiny u Slatiny n. Úpou

Barunčina vyhlídka – socha

Pohled na Hoříčky s kostelem sv. Ducha

